

Tasfiye Halindeki Kooperatifin aidatlarının üyelere dağıtılması halinde kurumlar vergisi muafiyetinin sona erip ermeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.78.10.00-KV-7
Tarih	23.02.2012

T.C.

KARABÜK VALİLİĞİ

Defterdarlık (Gelir Müdürlüğü)

Sayı : B.07.4.DEF.0.78.10.00-KV-7

23/02/2012

Konu : Tasfiye Halindeki Kooperatifin aidatlarının üyelere dağıtılması.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, konut yapı kooperatifinizin tasfiye sürecinde olduğu, yalnızca üye aidatlarından oluşan banka hesaplarınız ile kasa hesabınızda bulunan artık nakit paranın üyelere dağıtılıp dağıtılamayacağı ile dağıtılması halinde kurumlar vergisi muafiyetinizin sona erip ermeyeceği hususu sorulmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde kooperatifler kurumlar vergisi mükellefi sayılmakla birlikte, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, kooperatiflerin ana sözleşmelerinde;

-Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmamasına,

-Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine,

-Yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmamasına,

-Sadece ortaklarla iş görülmesine,

ilişkin hükümlerin bulunması ve bu kayıt ve şartlara da fiilen uyulması halinde kurumlar vergisinden muaf tutulacakları hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, yapı kooperatiflerinde yukarıda belirtilen şartların yanı sıra; kuruluşundan, inşaatın sona erdiği tarihe kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya sayılan bu kişiler ile işçi işveren ilişkisi bulunan kişilere yer verilmemesi ve yapı ruhsatı ile arsa tapusunun kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olması şartları da aranmaktadır.

Anılan Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde ise, kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar ile tüketim, üretim ve kredi kooperatiflerinin hesapladıkları risturnların, risturn istisnasından yararlanabileceği belirtilmiş olup hesaplanan risturnların ortaklara dağıtımının kar dağıtımı sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.11.1. Yönetim gideri karşılığı olarak ödenen paralardan harcanmayarak ortaklara dağıtılan kısımlar " başlıklı bölümünde de;

"Bütün kooperatifler için ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak ortaklara iade edilen kısımlar, risturn istisnasından yararlanacaktır. Yönetim gideri olarak ödenen paraların risturn sayılabilmesi için kooperatif tarafından üyelere iade edilmesi gerekmektedir. İade nakden olabileceği gibi hesaben de olabilir."

açıklamasına yer verilmiştir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasında, iştirak hisselerinden doğan kazançlar menkul sermaye iradı olarak sayılmış, aynı maddenin parantez içi hükmünde ise kooperatiflerin dağıttıkları kazançların bu zümreye dahil olduğu, kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan karların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmayacağı belirtilmiştir. Diğer taraftan Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (6) numaralı bendinin (b-i) alt bendinde, "tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından" vergi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmış olup, anılan maddede yer alan yetkiye istinaden 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kesinti oranı %15 olarak belirlenmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, kooperatifinizin üye aidatlarını değerlendirerek elde ettiği faiz veya benzeri gelirlerin üyelere dağıtılması halinde ise "sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması" şartı ihlal

etmiş olacağından kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir. Ancak, sadece ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak ortaklara iade edilen kısımlar için kooperatifinizin risturn istisnasından yararlanabileceği tabiidir.

Öte yandan, ortaklardan toplanan aidatların nemalandırılmasından elde edilen gelirlerin ortaklara dağıtılması durumunda kâr dağıtımına bağlı gelir vergisi kesintisi yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026